

**Ajuntament
de Barcelona**

Àrea Ecologia, Urbanisme i Mobilitat
Direcció Servei drets dels Animals

Codi Expedient 17SD332NT

Assumpte: Donar resposta a les preguntes formulades per la Comissió Promotora de la Iniciativa Ciutadana ZOOXXI a la Direcció del Servei de Drets dels Animals

Sol·licitant: La Comissió Promotora de la Iniciativa Ciutadana ZOOXXI

P1. La IC és coherent amb l'actual ordenança que es modifica?

La IC és coherent amb l'actual ordenança que modifica tot i que hi han aspectes que necessiten flexibilitzar-se, i ser més genèrics, per tal que la transformació del zoo sigui gradual i evolucioni adaptant-se a situacions futures.

P2 S'adiu a la presa en consideració de l'animal com a individu i a la idea dels drets dels animals?

Si totalment.

P3. La IC recull la sensibilitat de les entitats animalistes representades al Consell Municipal de Convivència, Defensa i Protecció dels Animals?

si

P4. Tenint en compte que moltes de les polítiques implementades i gestionades per l'àrea provenen d'un treball conjunt amb les entitats de protecció animal, creu que aquesta proposta innovadora suposa una continuïtat en les reivindicacions del moviment animalista de Barcelona?

Es reconegut l'impuls en l'aplicació de polítiques de defensa i protecció dels animals que les entitats promouen a través del Consell Municipal de Convivència, Defensa i Protecció dels Animals i dels grups de treball proposats pel mateix.

P5. El text de la IC reconeix el patiment inherent a la captivitat. Existeixen paràmetres indicadors definits que permetin avaluar alguns dels principals factors del benestar animal acceptats, com són la possibilitat d'expressar comportaments naturals per part de l'individu i el seu benestar emocional?

La majoria de la comunitat científica que treballa sobre benestar animal (*welfare*) i qualitat de vida (*wellbeing*) comparteixen que el benestar animal té dos components: la salut física i l'estat emocional dels animals. Les variables que determinen la salut física són l'absència de malalties, una alimentació adequada i el confort físic i tèrmic. L'estat emocional suposa l'absència d'emocions negatives i la presència de les positives. L'estudi d'emocions positives és més recent i generalment a la bibliografia es troben més referències sobre les emocions negatives com són el dolor, la por, l'estrès i l'avorriment. L'avorriment és un tipus de patiment que podem sofrir els animals que busquen activament estímuls, sobretot en ambients monòtons. Els animals amb més capacitats cognitives i complexitat neuronal en ambients

pobres en estímuls desenvolupen freqüentment, conductes anormals indicatives de falta de benestar.

Un altre component relacionat amb el benestar es el comportament. Cada espècie mostra conductes que s'anomenen necessitats de comportament, la motivació de les quals depèn de factors interns i són independents de l'ambient. La impossibilitat de mostrar algunes conductes té conseqüències negatives pels animals. També hi ha altres conductes que provoquen estats emocionals positius, per exemple les afiliatives que afavoreixen l'alliberament d'oxitocina que té un efecte amortidor sobre la resposta d'estrès. Els canvis en la conducta dels animals són la base dels indicadors de benestar.

El benestar animal es un concepte multidimensional tal i com ho recull l'Organització Mundial de la Salut Animal (OIE) a on es recull que el benestar inclou la salut, l'estat emocional i el comportament. També el principi de les cinc llibertats (FAWC 1992) permet identificar possibles problemes de benestar, malgrat que va ser desenvolupat per animals de granja.

Un apunt sobre el terme de qualitat de vida (*wellbeing*) que en moltes ocasions es fa servir com a sinònim de benestar però que cal especificar que seria el benestar a llarg termini i fa referència al balanç entre les emocions positives i negatives que un individu experimenta al llarg de la seva vida o d'un període de temps perllongat. Es una avaluació sobre com l'animal percep i les emocions que es deriven d'aquesta percepció, si predominen les emocions negatives sobre les positives aleshores la qualitat de vida és dolenta i en el balanç contrari seria bona.

P6. Donada l'experiència de l'àrea en relació al control poblacional de gossos, gats i alguns animals silvestres de la fauna urbana, existeixen estudis que indiquin patiment a causa de l'esterilització, l'ús d'anticonceptius o altres mètodes per evitar la reproducció en animals silvestres?

L'esterilització d'animals de companyia té beneficis per la salut dels animals, p.e a les gosses si es realitza de forma precoç s'evita o redueix significativament la incidència de tumors mamaris, evita malalties d'úters i ovaris freqüents, prevé l'aparició de pseudogestacions i per tant no apareixen alteracions de conducta (agressivitat durant el zel o a la pseudogestació). Les avantatges als mascles ressalten les que redueixen el marcatge urinari, permeten un millor control de la conducta d'animals impetuosos (agressivitat per dominància, hipersexualitat).

L'esterilització als gats també evita que les femelles entrin en zel que comporta fugues i vocalitzacions intenses. En els mascles es redueixen comportaments agressius i evita el marcatge amb orina. En tots dos sexes l'esterilització funciona com una mesura de prevenció de tumors de pròstata, ovaris, úter i mames.

Els diferents mètodes d'esterilització només pretenen evitar la fertilitat de l'animal de forma quirúrgica podent si es deixen els testicles o els ovaris, mantenir una conducta sexual normal.

Altres sistemes que s'utilitzen per controlar la fertilitat dels animals salvatges es basen en vacunes immunocontrceptives com la GnRH i la PZP (zona pel·lúcida porcina), que genera anticossos per impedir l'adhesió del esperma en la capa externa del òvul, concretament a la zona pel·lúcida (la capa externa que rodeja l'ovòcit dels mamífers). Mitjançant dards es poden administrar a distància. Requereixen recordatoris (anuals les PZP, cada 2 o 4 anys les GnRH). A Estat Units nombroses poblacions de búfals d'aigua, alces, bisons i cavalls salvatges es regulen amb aquests mètodes, encara es necessita més recerca per optimitzar aquests

tractaments. En porcs senglars des de 2016 s'estan en fase experimental actuant al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac i a Parc de Collserola, l'objectiu es capturar i vacunar a 100 senglars/any i durant tres anys estudiar els efectes anticonceptius abans i després de la inoculació.

Un altres sistema pel control de la població de coloms que des de fa dos anys hem implantat a Barcelona es mitjançant la nicarbacina que afecta a la permeabilitat del ou, fent-lo inviable, per tant es un tipus de tractament que no inhibeix ni la conducta sexual ni la de nidificació i posta.

P7. En relació a l'anterior, existeixen estudis sobre el patiment de les mares i de les cries, ja sigui per la separació forçada o ple culling de les cries?

Els estudis referents sobre l'efecte de l'aïllament social els van realitzar els Harlow als anys 60, estudis realitzats amb nadons de macacs en diferents condicions experimentals per avaluar l'impacte en la conducta i després en la socialització. No hi ha estudis perquè com a tals no superarien els controls de cap comitè d'ètica de cap centre de recerca. En el cas que en algun centre es donés permís per estudiar l'efecte d'aquesta separació no podria estar publicat en revistes científiques perquè també imposen als treballs que compleixen una sèrie de requisits ètics entre els que sempre es demana és l'informe favorable del comitè d'experimentació amb animals de la Universitat, o centre de recerca.

P8. Segons allò indicat anteriorment, hi ha estudis i consens científic que certifiquin que la reproducció dels animals en captivitat, analitzant-la globalment amb les implicacions de la captivitat i l'intercanvi d'animals, sigui un indicador vàlid per avaluar el benestar de l'individu?

Per donar resposta s'han de separar conceptes, per una part està la capacitat d'adaptació dels individus a la captivitat, a on es poden diferenciar entre els que s'adapten bé a la captivitat no mostrant signes de falta de benestar i amés es reproduïxen molt bé, d'altres que es reproduïxen poc o gens i mostren freqüentment conductes anormals quan estan en captivitat. Això passa a nivell individual i també quan compares entre diferents espècies.

Un altre tema són els intercanvis i moviments d'animals entre institucions per mantenir una població captiva global que garanteixi per a l'espècie en qüestió el manteniment de la diversitat genètica i conductual. Els programes de cria en captivitat d'espècies amenaçades implica que hi hagin intercanvi i moviments d'animals per garantir mantenir aquesta diversitat que permeti endegar programes de reintroducció i/o reforç de poblacions in situ. Els intercanvis i moviments d'individus, si es fan simulant el moment en que es faria a la natura (si són els mascles o les femelles les que surten del grup) preservant la dinàmica social, si son així no haurien de ser traumàtics pels individus. També s'ha de tenir en compte el procés de socialització al grup de destí i avaluacions de personalitat prèvies per detectar compatibilitats i incompatibilitats a priori.

P9. Es troba el model educatiu proposat en consonància amb els valors de sensibilització i l'educació que l'Àrea transmet a traves de les seves campanyes de sensibilització? Si Quina valoració es fa del mateix?

El model educatiu que fomenti la consciència ambiental per a la protecció d'hàbitats, espècies i que defensi els l'animal com individu, es bàsic per fomentar l'empatia cap els altres, i té repercussió en el desenvolupament d'habilitats implicades en relacions interpersonals, la convivència i les conductes prosocials. El com es trasllada aquest model mitjançant la relació

**Ajuntament
de Barcelona**

Àrea Ecologia, Urbanisme i Mobilitat
Direcció Servei drets dels Animals

entre recerca i noves tecnologies és un sistema molt potent per arribar a més llocs i amb un ampli ventall didàctic.

P10. Tenint present la dificultat o inexistència de resposta des de la política pública per a la majoria d'espècies d'animals, creu necessari un espai al zoo per a elles, en la línia de la proposada per la IC del centre de les 3R (Rescat, Recuperació i Reubicació) per animals silvestres ferits, decomissats, etc.?

Una reserva d'espai al Zoo contemplada dintre del Pla estratègic seria interessant com a "centre intermig" fins trobar ubicacions definitives en altres centres.

P11. En termes de política pública, quina valoració es fa de la creació d'un pol de contingut científic i tècnic per al benestar animal i l'antropologia? Es útil per a la pròpia àrea i per a la creació i desenvolupament de polítiques públiques de protecció animal?

La creació d'un pol científic i tècnic (un observatori) podria ser una bona opció per millorar el coneixement de les percepcions i actituds de la ciutadania sobre la presència i impacte dels animals a la ciutat. L'antrozologia es una branca de les ciències de la vida i de la salut que s'ocupa d'entendre les relacions que s'estableixen entre les persones i els animals. Les relacions que s'estableixen entre les persones i els animals són molt diverses i estan condicionades per variables culturals, individuals i també de l'espècie implicada.

Crear un observatori per desenvolupar intervencions i programes de formació per col·lectius específics relacionats amb fauna urbana, convivència amb gossos a l'espai públic, entre d'altres, seria un repte i una gran oportunitat per desenvolupar les polítiques públiques relacionades amb la presència d'animals a la ciutat.

Barcelona, 14 de desembre de 2018

Directora del Servei de Drets dels Animals
Gerència de Medi Ambient i Serveis Urbans
Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat